

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ: Efekty

Gimnazjum Nr 1
Rybnik

Śląski Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Katowicach

Przebieg ewaluacji:

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole (lub placówce) przez wizytatorów do spraw ewaluacji. Raport z ewaluacji problemowej dotyczy jednego z przedstawionych poniżej obszarów.

Ewaluacja polega na zbieraniu i analizowaniu informacji:

- o efektach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły lub placówki (na podstawie danych informujących o wynikach pracy szkoły (lub placówki) odzwierciedlonych w umiejętnościach, zachowaniach, postawach, działaniach uczniów i w osiągniętych przez nich rezultatach na różnego rodzaju testach, egzaminach),
- o procesach zachodzących w szkole lub placówce (na podstawie danych, które informują o procesach i działaniach zachodzących i podejmowanych w szkole (lub placówce), a decydujących o sposobie funkcjonowania, charakterze szkoły (lub placówki) i przede wszystkim prowadzących do pożądaných efektów),
- o funkcjonowaniu szkoły lub placówki w środowisku lokalnym, w szczególności w zakresie współpracy z rodzicami uczniów (na podstawie danych informujących o sposobie współpracy ze środowiskiem i funkcjonowaniu w środowisku oraz wykorzystaniu tych zasobów w procesie nauczania i uczenia się),
- o zarządzaniu szkołą lub placówką (na podstawie danych informujących o sposobach zarządzania decydujących o jakości działań podejmowanych w szkole lub placówce).

Ewaluacja ma na celu zebranie informacji i ustalenie poziomu spełniania przez szkołę lub placówkę wymagań zawartych w załączniku do Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Szkoła lub placówka może spełniać te wymagania na pięciu poziomach:

- Poziom E - oznaczający niski stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom D - oznaczający podstawowy stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom C - oznaczający średni stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom B - oznaczający wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.
- Poziom A - oznaczający bardzo wysoki stopień wypełniania wymagania przez szkołę lub placówkę.

Opis metodologii:

Badanie zostało zrealizowane w dniach 06-03-2012 - 22-03-2012 przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli Mariola Juraszek-Morawska, Janina Ptaszyńska.

W trakcie ewaluacji w placówce zbierano informacje pochodzące z wielu źródeł - dyrektora, uczących w szkole nauczycieli, innych pracowników, uczniów, rodziców, partnerów szkoły i przedstawicieli organu prowadzącego. Do gromadzenia danych wykorzystano metody ilościowe (ankiety w wersji elektronicznej i papierowej), jakościowe (wywiady indywidualne, grupowe, obserwację i analizę źródeł zastanych). Zestawienie metod, technik doboru próby i liczby osób, które wzięły udział w badaniach znajduje się w tabeli poniżej.

Wywiady grupowe zostały przeprowadzone po realizacji i analizie ankiet, pełniąc wobec nich funkcję wyjaśniającą.

Kategoria badanych/źródła danych	Metoda/technika	Sposób doboru próby	Wielkość próby/liczba obserwowanych jednostek
Dyrektor szkoły	Indywidualny wywiad pogłębiony	nd	nd
	Ankieta elektroniczna (CAWI)	nd	nd
Nauczyciele	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Szkoła, w której pracuję"	Badanie na próbie pełnej	44
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Nauczyciele zróżnicowani pod względem stażu, nauczanego przedmiotu i pracy w zespołach zadaniowych oraz pedagog szkolny	0
Pracownicy niepedagogiczni	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Pracownicy inni niż nauczyciele	0
Uczniowie	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Moja szkoła"	Badanie na próbie pełnej uczniów klas rok niższych od najstarszych	167
	Ankieta elektroniczna (CAWI) "Mój dzień"	Badanie na próbie pełnej uczniów najstarszych klas	152
	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele trzech ostatnich roczników, dobrani losowo oraz przedstawiciele samorządu szkolnego	0
Rodzice	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele rady rodziców i rad klasowych, reprezentujący różne roczniki oraz wszyscy chętni	12
	Ankieta audytoryjna (PAPI)	Badanie na próbie pełnej rodziców uczniów klas rok niższych od najstarszych	245
Partnerzy szkoły, przedstawiciele organu prowadzącego	Wywiad grupowy zogniskowany (FGI)	Przedstawiciele organu prowadzącego i instytucji wskazanych przez dyrektora jako partnerzy	0
Obserwacja zajęć			
Obserwacja zajęć pozalekcyjnych			
Obserwacja szkoły		Na zewnątrz, przed i po lekcjach, podczas przerw, podczas zajęć pozalekcyjnych	nd

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Gimnazjum Nr 1
Patron	Adam Mickiewicz
Typ placówki	Gimnazjum
Miejscowość	Rybnik
Ulica	Cmentarna
Numer	1
Kod pocztowy	44-200
Urząd pocztowy	Rybnik
Telefon	0324223688
Fax	
Www	www.gim1_rybnik.oswiata.org.pl
Regon	27658599500000
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	593
Oddziały	21
Nauczyciele pełnozatrudnieni	52
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	5
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	2
Średnia liczba uczących się w oddziale	28.24
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	11.4
Województwo	ŚLĄSKIE
Powiat	Rybnik
Gmina	Rybnik
Typ gminy	gmina miejska
Liczba mieszkańców	
Wysokość wydatków na oświatę	
Stopa bezrobocia	

Wprowadzenie: obraz placówki

Wchodząc pierwszy raz do budynku od razu czuje się wszechobecność tradycji oraz atmosferę nauki niczym w Hargwardzie Harrego Pottera. Uśmiechnięci uczniowie, którzy mimo raczej ciasnych korytarzy potrafią znaleźć miejsce dla siebie ale i przejście dla obcych, sprawiają wrażenie, że czują się w szkole naprawdę dobrze. Prowadząc rozmowy z uczniami podczas wywiadu to pierwsze wrażenie w pełni się potwierdza. Poziom wypowiedzi uczniów, ich dojrzałość oraz kultura osobista pozwala stwierdzić, że są oni bardzo dobrze przygotowywani przez szkołę do dalszego funkcjonowania w społeczeństwie i świecie ludzi dorosłych. Coś, co wyróżnia szkołę to fakt, że duża liczba uczniów w żaden sposób nie wpływa na jakość kształcenia.

Praca nauczycieli i dyrektora opiera się między innymi na realizacji bardzo szczegółowych i konkretnych wniosków, które są formułowane na podstawie danych pochodzących z analiz wyników egzaminu gimnazjalnego i analiz osiągnięć uczniów oraz obserwacji przebiegu procesów dydaktycznego i wychowawczego. Warto również podkreślić, że w zwłaszcza w zakresie analizy osiągnięć, nauczyciele poszukują nowych metod i sposobów badań, które służą dalszemu podnoszeniu efektywności nauczania. Szkoła umożliwia uczniom wszechstronny rozwój, co wpływa korzystnie na wyniki i efekty nauczania oraz niweluje ewentualne niekorzystne skutki wpływu czynników środowiskowych.

W szkole wielką wagę przywiązuje się do kształtowania właściwych postaw i zachowań. To zadanie realizowane jest przez wszystkich pracowników szkoły we współpracy z rodzicami.

Wyniki ewaluacji:

Obszar: Efekty

Wymaganie: *Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe*

Komentarz:

Analiza wyników egzaminu gimnazjalnego prowadzona jest w szkole różnymi metodami. Formułowanie szczegółowych wniosków, po przeprowadzonych analizach, służy stałej poprawie efektywności nauczania i umożliwiła uzyskiwanie dobrych wyników, mimo zróżnicowanego potencjału uczniów.

W szkole analizuje się wyniki egzaminu gimnazjalnego. Zdaniem dyrektora analizę przeprowadza się na poziomie wyników pojedynczych uczniów jak i zespołów klasowych. Dyrektor i nauczyciele podczas wywiadów wymieniali różne metody (ilościowe i jakościowe) oraz sposoby analizowania tych wyników, które są stosowane w szkole.

Należą do nich:

- analiza wyników uzyskanych przez uczniów na tle wszystkich klas, miasta, województwa i kraju, przy jednoczesnym braniu pod uwagę następujących parametrów statystycznych: liczby uczniów w szkole i w klasach osiągających wyniki najwyższe, średnie i niskie, średniej arytmetycznej ucznia, klasy, szkoły, rozkładu punktów w klasie i szkole, wyniku maksymalnego i minimalnego, mediany, modalnej,
- analiza współczynnika łatwości arkusza zadań dla klasy, szkoły,
- analiza współczynnika łatwości poszczególnych zadań dla klasy i dla szkoły,
- analiza wyników uczniów w skali staninowej.

W szkole oblicza się za pomocą kalkulatora EWD wskaźnik EWD dla klasy i szkoły (z podziałem na chłopców i dziewczyny, z uwzględnieniem potencjału uczniów) oraz trzyletni wskaźnik EWD wskazujący pozycję szkoły. Z analizy EWD uwzględniającej potencjał ucznia wynika np., że uczniowie z niskim potencjałem uzyskują znaczący dodatni wynik EWD: + 0,8. Uczniowie z potencjałami średnimi oraz wysokimi uzyskują wyniki ujemne, odpowiednio - 0,2 oraz - 0,1 (wyjątkiem są klasy z innowacją pedagogiczną). Zestawienia danych pozyskanych z różnych źródeł wykorzystuje się do analizy kontekstowej, uwzględniającej: poziom dochodów w rodzinach, bezrobocie wśród rodziców, stan rodzinny (rodziny pełne, niepełne, opiekunowie prawni), stypendia socjalne, wyprawki, obiady MOPS, uczniów przebywających w Ośrodku Wychowawczym, Domu Dziecka, matki młodociane z Domu Dziecka, uczniów powracających z zagranicy, z OHP, z opiniami PPP o dysfunkcjach i dostosowaniu wymagań, orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego.

Nauczyciele prowadzą analizy w odniesieniu do: populacji ogólnej pod kątem opanowania poszczególnych umiejętności, diagnozy wstępnej, oceny użyteczności programów nauczania i podręczników. Prowadzona jest kontekstowa interpretacja wyników z uwzględnieniem: czynników indywidualnych, środowiskowych, szkolnych, wpływu absencji i zmian nauczycieli prowadzących poszczególne przedmioty na wynik egzaminu, spójności wyników egzaminu z wynikami rocznymi uczniów, korelacji przedmiotowej. Badany jest los absolwentów. Ocenia się pomoc, którą obejmowano uczniów rozpoczynających naukę w szkole w trakcie roku szkolnego, w ramach wyrównywania szans edukacyjnych. Ustala się, czy frekwencja uczniów miała wpływ na wynik egzaminu. Za pomocą tworzonych w szkole narzędzi, dokonuje się analizy wyników egzaminów próbnych, które są bazą porównawczą dla analiz wyników egzaminu gimnazjalnego. Nauczyciele dokonują analiz w ramach zespołów oraz indywidualnie. Z analizy dokumentacji szkolnej wynika, że wskazane przez dyrektora i nauczycieli analizy oraz ich zakres są w szkole prowadzone. Wyniki pracy zespołowej są przedstawiane podczas posiedzeń rady pedagogicznej.

Zarówno dyrektor jak i nauczyciele podczas wywiadów zgodnie stwierdzili, że głównym celem analizy wyników egzaminu gimnazjalnego jest poprawa jakości pracy szkoły. Zdaniem tych respondentów realizacji tego celu sprzyja:

- wypracowanie przez zespoły przedmiotowe wniosków służących poprawie jakości pracy szkoły w zakresie efektywności oddziaływań dydaktycznych,
- opracowanie programu naprawczego w zakresie przedmiotów humanistycznych,
- planowanie pracy na lekcjach, kołach zainteresowań, zajęciach wyrównawczych, terapeutycznych, rewalidacyjnych,

- badanie przyrostu wiedzy i umiejętności uczniów określonych standardami egzaminacyjnymi i podstawą programową,
- określenie mocnych i słabych stron procesu edukacji,
- dokonywanie modyfikacji w zakresie organizacji pracy,
- dostosowywanie metod i form pracy do potrzeb i możliwości ucznia,
- właściwy dobór zadań i ćwiczeń z uwzględnieniem tych, które sprawiały największą trudność na egzaminie,
- planowanie pracy zespołów przedmiotowych i zadaniowych, opracowanie informacji dla ucznia i rodzica o postępach w nauce,
- poszerzenie zakresu pomocy udzielanej uczniom w formie dodatkowych godzin na realizację kół zainteresowań, zajęć wyrównawczych,
- monitorowanie podstawy programowej w odniesieniu do zgodności treści podstawy programowej z realizowanymi tematami lekcji oraz w zakresie systematycznej i terminowej realizacji tematów zgodnie z rozkładami materiału i podstawą programową.

Nauczyciele dodatkowo wskazali, że analiza wyników egzaminu gimnazjalnego służy ich samoocenie i autorefleksji, korelacji przedmiotowej, właściwemu doborowi podręczników, diagnozowaniu u uczniów braków i ich przyczyn oraz doborowi szkoleń, w których uczestniczą. 41 z 44 ankietowanych nauczycieli stwierdziło, że znają wnioski pochodzące z analiz wyników w pełnym zakresie, natomiast 3 osoby uzyskują informację w zakresie, którym ich bezpośrednio dotyczy.

Wnioski z analizy wyników egzaminu gimnazjalnego są wdrażane. Świadczy o tym fakt, że dyrektor podczas wywiadu podał szereg przykładów takich wniosków, natomiast ankietowani nauczyciele wskazali, w jaki sposób wykorzystują je w swojej pracy. Jako przykłady wniosków dyrektor podał:

- ćwiczyć umiejętność wyszukiwania środków wyrazu w tekście i określania ich funkcji,
- doskonalić umiejętności redagowania rozszerzonych wypowiedzi pisemnych, poprawnych pod względem składniowym, leksykalnym, fleksyjnym i frazeologicznym oraz stosowania interpunkcji,
- ćwiczyć umiejętność rozpoznawania elementów kompozycyjnych różnych tekstów,
- ćwiczyć umiejętności wskazywania czasu wydania dokumentów historycznych,
- doskonalić obliczenia procentowe,
- doskonalić umiejętność posługiwania się własnościami figur geometrycznych,
- ćwiczyć posługiwanie się językiem symboli i wyrażeń algebraicznych,
- doskonalić obliczanie różnicy czasu miejscowego między miastami.

Warto dodać, że analizę wyników egzaminu gimnazjalnego przeprowadzają również nauczyciele zespołu techniczno - artystycznego, którzy wysunęli następujące wnioski: ćwiczyć analizy dzieła plastycznego, roli światła na obrazie, kompozycji obrazu i rozpoznawanie charakterystycznych elementów stylów architektury.

Na podstawie wdrożonych wniosków nauczyciele przedmiotów objętych egzaminem podjęli różne działania zmierzające do poprawy efektów kształcenia np.:

- dostosowali metody i formy pracy do indywidualnych możliwości uczniów, zgodnie z opiniami i orzeczeniami PPP,
- opracowywali IPET-ów dla uczniów z orzeczeniami PPP,
- zorganizowali pomoc uczniom w zakresie uzupełniania braków edukacyjnych i rozwijania uzdolnień,
- stosują aktywizujące metody nauczania takie jak np.: burza mózgów, drzewko decyzyjne, metaplan, mapa mentalna, metoda kapeluszy, metoda projektu,
- dobierają ćwiczenia i zadania pod kątem egzaminu gimnazjalnego,
- ćwiczą te umiejętności, które na egzaminie gimnazjalnym wypadły najslabiej,
- wykorzystują nowe technologie multimedialne do prowadzenia lekcji i zajęć pozalekcyjnych,
- powtarzają i utrwalają materiał oraz rozwiązują testy gimnazjalne,
- opracowują sprawdziany i kartkówki zgodnie z nową formą egzaminu gimnazjalnego,
- wprowadzają zmiany w rozkładach materiału oraz korelację międzyprzedmiotową, w celu rozwijania umiejętności łączenia treści z różnych przedmiotów i wykorzystywania ich w praktyce.

W opinii dyrektora nauczyciele podejmują szereg działań, wynikających z wniosków z analiz wyników egzaminu gimnazjalnego, które przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. Dyrektor wskazał między innymi takie działania jak: zwiększenie liczby samodzielnych prac domowych związanych z redagowaniem różnych form wypowiedzi, poszerzanie zasobu słownikowego uczniów poprzez systematyczne używanie trudniejszych terminów i określeń oraz bieżące ich objaśnianie, dzięki czemu uczniowie łatwiej je przyswajają, stosowanie korelacji międzyprzedmiotowej, ćwiczenie w różnych formach, na określonych przedmiotach oraz na zajęciach pozalekcyjnych tych umiejętności, które wypadły najslabiej, położenie nacisku na pracę z uczniami zdolnymi poprzez przygotowywanie uczniów do konkursów przedmiotowych i innych, jak: „Matematyka bez granic”, POMAT, SUDOKU, Bob Budowniczy, Kangur, Matmixi, doskonalenie warsztatu pracy nauczycieli poprzez uczestnictwo w szkoleniach w ramach WDN (np. Edukacyjna wartość dodana, metodyka E – learningu, pomoc psychologiczno – pedagogiczna, lider ewaluacji) oraz w szkoleniach zewnętrznych, seminariach, warsztatach (np. „Jak pracować z przyszłym olimpijczykiem”, „Trudności matematyczne uczniów na egzaminie, a nowe zadania egzaminacyjne”,

kursach różnego typu, studiach podyplomowych, szkoleniach egzaminatorów egzaminów gimnazjalnych i maturalnych). Nauczyciele podczas wywiadu dodali do tych działań: zwiększenie ilości ćwiczeń z zakresu czytania ze zrozumieniem i wyszukiwania treści, przyspieszenie czasu pracy, przystąpienie do Ogólnopolskiej Akcji Diagnostyki Matematycznej – „Policzmy to razem”. Z analizy dokumentacji szkolnej wynika, że analiza wyników zakończona jest konkretnymi wnioskami wynikającymi ze specyfiki przedmiotów. Odnotowane w dokumentacji wnioski w pełni pokrywają się z tymi, podanymi przez dyrektora i nauczycieli. W opinii partnerów i przedstawicieli samorządu efekty kształcenia w szkole są wysokie, świadczą o tym nie tylko wyniki egzaminu gimnazjalnego ale również wyniki konkursów (laureaci i finaliści) oraz osiągnięcia sportowe. Zdaniem respondentów w szkole dba się o poziom wiedzy uczniów i stąd efekty nauki są coraz lepsze. Widoczna jest dbałość nauczycieli o poziom kształcenia, również wśród uczniów z dysfunkcjami - „to jest najlepsze gimnazjum w mieście”. Nauczyciele wykorzystują potencjał dzieci, rozwijają się w tej szkole ich zdolności, organizuje dodatkowe lekcje i zajęcia. Szkoła ma opinię szkoły na wysokim poziomie. Panuje w niej klimat, który temu służy.

Powyższe argumenty potwierdzają bardzo wysoki stopień spełnienia tego wymagania.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności*

Komentarz:

Głównym zadaniem realizowanym przez szkołę jest zapewnienie uczniom wysokiego poziomu nauczania oraz możliwości nabywania wiedzy umiejętności niezbędnych w kolejnym etapie edukacyjnym. Realizacji tego zadania służy kompleksowa analiza osiągnięć uczniów, która jest prowadzona między innymi, przez zastosowanie własnych metod badawczych. Nauczyciele prowadząc analizy uwzględniają możliwości rozwojowe uczniów i poprzez formułowanie oraz wdrażanie odpowiednich wniosków dostosowują swoje metody i formy pracy do potrzeb uczniów.

Uczniowie nabywają i wiadomości i umiejętności zgodne z podstawą programową. Stopień ich opanowania przez uczniów ankietowani nauczyciele ocenili na 6 - 8 w ośmiostopniowej skali rosnącej (największa liczba wskazań to 23 dla poziomu 7, 17 wskazań - poziom 8 i 4 wskazania - poziom 6). Z analizy dokumentacji wynika, że w roku szkolnym 2010/2011 - 1,68% uczniów nie otrzymało promocji, a w roku 2009/2010 - 0,4%. Brak promocji uczniów wynika z faktu, że w dużej mierze są to uczniowie, którzy nie realizują systematycznie procesu nauczania (np. młodociane matki z Domu Dziecka oraz wychowankowie Zespołu Ognisk Wychowawczych, dla których gimnazjum jest szkołą obwodową).

Z dokumentacji wynika, że nauczyciele podejmują szereg działań, które przyczyniają się do wzrostu efektów kształcenia. Partnerzy i przedstawiciele samorządu za szczególnie istotne umiejętności nabywane w tej szkole przez uczniów uznali umiejętności: godzenia się z porażką, budowania poczucia własnej wartości i kontrolowania emocji, pracy w grupie, językowe, angażowania się w akcje charytatywne, artystyczne oraz nabywania wiedzy. Nauczyciele uczą zaradności życiowej, wiary w swoje umiejętności, organizacji pracy, otwartości.

Nauczyciele dostrzegają możliwości uzyskania lepszych wyników przez uczniów. Uważają, że ich uczniowie są w większości zdyscyplinowani, mają chęć do nauki, uzyskują lepsze wyniki, przejawiają własną inicjatywę, są zaangażowani i aktywni. 94,3%, ankietowanych rodziców stwierdziło, w tym 28,3% zdecydowanie, że nauczyciele wierzą w możliwości uczniów. W opinii uczniów uczestniczących w wywiadzie nauczyciele okazują im swoją wiarę poprzez: zachęcanie do udziału w zajęciach dodatkowych i kółkach, dawanie możliwości poprawy prac i ocen, nagradzanie za udział w konkursach, pochwały słowne w klasie i podczas apeli. Nie okazują braku wiary ale mówią czasem, że jest im przykro. Podobne opinie wyrazili podczas wywiadu rodzice i dodali, że dzieci zawsze mogą liczyć na pomoc ze strony nauczycieli. Nauczyciele wspierają dzieci, szukają pomocy specjalistów przy rozwiązywaniu problemów, uruchamiają też pomoc koleżeńską. Nauczycielom zależy na tym, aby uczniowie uzyskiwali lepsze wyniki, zachęcają dzieci słownie. Mają bardzo dobry kontakt z rodzicami, prowadzą rozmowy z uczniami i rodzicami. Istotne jest, zdaniem tych respondentów to, że w szkole są jasne zasady poprawy ocen oraz konsekwencja w działaniu. Nauczyciele odkrywają talenty i zachęcają do aktywności, pozytywnie motywują. Efektem tego jest uzyskanie przez szkołę tytułu "szkoły odkrywców talentów".

W opinii dyrektora oraz ankietowanych nauczycieli w szkole w różnorodny sposób analizuje się osiągnięcia uczniów. Przykładami takich analiz, podanych przez respondentów są między innymi analizy: wyników klasyfikacji

śródrocznej i końcoworocznej, wyników uczniów kończących szkołę z wyróżnieniem oraz promowanych z wyróżnieniem, liczby ocen niedostatecznych i ocen celujących, średnich ocen uzyskiwanych przez poszczególnych uczniów oraz przez poszczególne klasy, osiągnięć uczniów w różnych konkursach, wyników testów, sprawdzianów, diagnozy na wejściu, postępu uczniów uczęszczających na zajęcia wyrównawcze, rewalidacyjne i konsultacje przedmiotowe, ilości przyznawanych stypendiów, bieżących wyników nauczania. W szkole opracowano własny sposób badania osiągnięć, który polega na szczegółowej analizie poszczególnych umiejętności ucznia na podstawie egzaminów próbnych. Głównym celem tej analizy jest wskazanie mocnych i słabych stron z zakresu wiedzy i umiejętności uczniów. Ponadto na jej podstawie nauczyciele określają dla każdego ucznia sposoby wyrównania ewentualnych braków. Informację taką otrzymuje uczeń i jego rodzice w formie opracowanej przez nauczycieli karty, która jest podstawą do dalszej pracy i analizy postępów.

Najważniejszymi czynnikami, które bierze się pod uwagę analizując osiągnięcia uczniów w kontekście posiadanego potencjału są: zdolności i umiejętności, osiągnięcia poznawcze, zainteresowania, cechy charakteru, wartości i oczekiwania, stan zdrowia, motywacja, wiedza, umiejętność uczenia się. Każdy z nich warunkuje w pewien sposób skuteczność i efektywność działania. Analiza dostępnych wyników klas pozwala nauczycielom lepiej planować pracę dydaktyczną w powierzonych im klasach. Badanie stopnia opanowania wymaganych umiejętności jest zadaniem trudnym, często długotrwałym, dlatego też w szkole korzysta się z wyników egzaminów zewnętrznych po VI klasie, ułatwiających analizę potencjału uczniów. Praca z uczniem zdolnym odbywa się na zajęciach lekcyjnych oraz w głównej mierze na kołach pozalekcyjnych. Zajęcia pozalekcyjne pozwalają również nauczycielowi lepiej poznać uczniów. Analizy dokonuje się po półroczu oraz na koniec roku szkolnego przez zespoły przedmiotowe i zespół wychowawczy. Z wynikami analiz i proponowanymi działaniami zapoznawana jest cała rada pedagogiczna. Wyciągane są wnioski, na podstawie których podejmowane są działania, podlegające monitoringowi i późniejszej analizie. 41 z 44 ankietowanych nauczycieli stwierdziło, że analizuje osiągnięcia wszystkich uczniów, trzech robi to w odniesieniu do większości. Prowadzenie powyższych analiz znajduje swoje odzwierciedlenie w dokumentacji szkolnej.

Dyrektor i nauczyciele zgodnie stwierdzili podczas wywiadów, że analizując osiągnięcia szkolne uwzględniają możliwości rozwojowe uczniów. Informacje niezbędne do określenia tych możliwości pozyskiwane są z następujących źródeł: analizy kontekstowej uwzględniającej wyniki sprawdzianu po klasie szóstej, diagnozy na wejściu z języka angielskiego, języka polskiego i matematyki prowadzonych przez nauczycieli uczących w danej klasie, analizy opinii i orzeczeń PPP, ze spotkań integracyjnych, rozmów z rodzicami, prawnymi opiekunami, wychowawcami placówek opiekuńczych, analizy ocen bieżących, semestralnych i końcoworocznych. W oparciu o pozyskane informacje dostosowuje się metody, formy i sposób pracy z uczniami niepełnosprawnymi, z dysfunkcjami oraz trudnościami w nauce. Dokonywana jest analiza indywidualnych osiągnięć uczniów w dziedzinie sportu oraz osiągnięć artystycznych. Stosowane jest stopniowanie trudności podczas zadawania zadań domowych. Zachęca się uczniów do uczestnictwa w konkursach organizowanych przez szkołę, dając możliwość osiągnięcia sukcesu przez wszystkich uczniów. Nauczyciele ściśle ze sobą współpracują, szczególnie widoczna jest współpraca nauczycieli przedmiotu oraz nauczycieli wspomagających w klasie integracyjnej oraz współpraca z pedagogami szkolnymi. W szkole opracowano własny wzór indywidualnej karty potrzeb dziecka.

W szkole formułuje się wnioski z analizy osiągnięć uczniów. Nauczyciele podczas wywiadu podali przykłady takich wniosków np.: wzmóc pracę z uczniem zdolnym i motywować go do udziału w zajęciach pozalekcyjnych i konkursach, motywować do pracy uczniów ze średnimi wynikami, utworzyć klasy sportowe, zwiększyć wykorzystanie środków audiowizualnych, nasilić pracę z tekstami źródłowymi, wprowadzać korelację międzyprzedmiotową.

W opinii ankietowanych uczniów (ankieta "Moja Szkoła") zajęcia prowadzone w szkole mają zróżnicowaną trudność. 102 z 167 ankietowanych ocenia trudność zajęć na poziomie 4 - 5 w ośmiostopniowej skali rosnącej od zajęć najłatwiejszych (1) do bardzo trudnych (8), 30 z 167 wskazało poziomy 1 - 3, 35 osób poziomy 6 - 7. Z kolei w ankiecie "Mój Dzień", w identycznej skali, 76 z 152 ankietowanych uczniów uznało trudność zajęć, w których uczestniczyli na 4 - 5, 74 z 152 na poziomie 1 - 3, natomiast 5 na poziomie 6 - 7. w obu ankietach nie pojawiło się wskazanie, że zajęcia były bardzo trudne (poziom - 8). 65,8% ankietowanych uczniów stwierdziło, że zajęcia, w których uczestniczyli byli dość często dostosowane do ich możliwości, 20,4%, że było tak bardzo często, 12,5% uznało, że było tak bardzo rzadko, a 1,3% że wcale nie były dostosowane.

W szkole wdraża się wnioski z analizy osiągnięć uczniów. Dyrektor wskazał, przykłady wdrożonych wniosków, które dotyczyły: zmian organizacyjnych (np. klasy sportowe), wprowadzenia dla wszystkich uczniów zgodnie z ich zainteresowaniami i umiejętnościami dodatkowych zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, zajęć wyrównawczych, dodatkowych zajęć przedmiotowych, zmiany planu lekcji, modyfikacji metod i form pracy z uczniem (praca metodami aktywnymi, wykorzystywanie środków multimedialnych w pracy na lekcji, wprowadzanie projektów, udział w warsztatach w placówkach naukowych, wycieczki edukacyjne), doskonalenia umiejętności, które wypadły na egzaminach i w diagnozach najslabiej, opracowywanie testów zgodnych z nową formułą egzaminu, zwiększenia ilości ćwiczeń na dostępnych arkuszach egzaminacyjnych, kontynuowania wprowadzonej diagnozy w klasach drugich oraz przeprowadzanie diagnozy w klasach trzecich do końca roku

kalendarzowego, pracy z uczniem zdolnym poprzez zachęcanie i przygotowanie uczniów do wojewódzkich konkursów przedmiotowych i zawodów sportowych efektem czego jest osiągnięcie przez nich tytułów finalistów i laureatów (2008/2009 - 3 finalistów, 3 laureatów; 2009/2010 – 8 finalistów; 2010/2011 - 4 laureatów, 3 finalistów czy osiągnięcie wysokich wyników sportowych w dyscyplinach koszykówka chłopców, siatkówka dziewcząt i judo). Nauczyciele podczas wywiadu dodali przykład wdrożenia wniosku dotyczącego modyfikacji realizowanego programu „Z Pitagorasem przez Jedynekę”, dzięki czemu program ten w większym stopniu uwzględnia możliwości uczniów.

W opinii dyrektora wdrażane wnioski z analizy osiągnięć uczniów zdecydowanie przekładają się na wzrost efektów kształcenia. Wyniki w skali staninowej oraz EWD odnotowane w dokumentacji szkolnej wskazują, że wdrażanie wniosków faktycznie przyczynia się do wzrostu efektów kształcenia. Szkoła osiągnęła następujące wyniki: część humanistyczna: średni wynik - 2008/2009 –33,31 pkt – stanin 6 - wyżej średni; 2009/2010 – 32,75 pkt- stanin 6 - wyżej średni; 2010/2011 – 26,53 pkt- stanin 6 - wyżej średni. Część matematyczno- przyrodnicza: średni wynik - 2008/2009 – 26,31 pkt – stanin 6 – wyżej średni; 2009/2010 – 25,52 pkt- stanin 6 – wyżej średni; 2010/2011 – 24,03 pkt- stanin 6 – wyżej średni. Średnie wyniki szkoły zarówno w części humanistycznej jak i matematyczno-przyrodniczej są wyższe od średniej miasta, województwa oraz kraju. EWD: 2009-2011 część humanistyczna wynik EWD na skali EWD od - 1 do 2, wynik 101 do 103; część matematyczno-przyrodnicza – na skali EWD od - 2 do 0, wynik od 99 do 102.

Powyższe argumenty potwierdzają bardzo wysoki stopień spełniania tego wymagania.

Poziom spełniania wymagania: A

Wymaganie: *Uczniowie są aktywni*

Komentarz:

Uczniowie podejmują różnorodne formy aktywności wpływające na ich rozwój i rozwój szkoły. Szkoła wspiera uczniów w realizowaniu ich inicjatyw.

Uczniowie są zaangażowani w zajęcia organizowane przez szkołę. Zaangażowanie uczniów na zajęciach lekcyjnych potwierdzają nauczyciele oraz ankietowani uczniowie i ich rodzice. Zdaniem 83,7% (w tym odpowiedzi zdecydowanie chętnie – 30,3%) ankietowanych rodziców ich dzieci chętnie angażują się w zajęcia szkolne. Zostało to potwierdzone także przez ankietowanych nauczycieli, którzy stopień zaangażowania uczniów określali, w skali od 1 do 8 (1-zdecydowanie niezaangażowani, 8-zdecydowanie zaangażowani), najczęściej jako 7 (22 wskazania), 8 (20 wskazań) oraz 6 (2 wskazania). W opinii ankietowanych nauczycieli zaangażowanie uczniów podczas lekcji związane jest „atrakcyjnością” tych zajęć i jako przykłady przytoczyli np.: współdziałanie w grupie, rozwiązywanie problemów metodą projektów, udział w dyskusji, prowadzenie zajęć, zajęcia warsztatowe, samodzielne przygotowywanie materiałów i prezentacji, zastosowanie aktywnych metod nauczania, wykorzystywanie nowoczesnych środków dydaktycznych, wykonywanie zadań dodatkowych, stawianie problemów do rozwiązania, proponowanie tematyki zajęć, zgłaszanie się do udziału w konkursach, wykonywanie pomocy do lekcji. Aby uczniowie byli aktywni nauczyciele podejmują różnorodne działania. W tym celu stosują pochwały słowne, pozytywne uwagi, oceniają, prezentują osiągnięcia uczniów, stosują podczas lekcji metody aktywizujące, wykorzystują pomoce dydaktyczne. Zachęcają i angażują uczniów do udziału w konkursach, przedsięwzięciach, projektach, akcjach charytatywnych oraz wszelakiej aktywności na terenie szkoły. Zaangażowanie uczniów zostało także stwierdzone podczas obserwacji zajęć lekcyjnych. Uczniowie klas II i III wyrażali opinię na temat zajęć lekcyjnych. Zdaniem 53,9% drugoklasistów wypełniających ankietę „Moja szkoła”, duża część zajęć (choć nie wszystkie) jest interesująca i angażuje ich. Dla 9,6% prawie wszystkie zajęcia są bardzo angażujące, a dla 34,7% niektóre zajęcia są interesujące, ale zdarza się to dość rzadko. W ankiecie „Mój dzień” uczniowie klas III odpowiadali podobnie: 54,6% jest zdania, że duża część zajęć (choć nie wszystkie) jest interesująca i angażuje ich, dla 14,5% prawie wszystkie zajęcia są bardzo angażujące, a dla 28,3% niektóre zajęcia są interesujące, ale zdarza się to dość rzadko. Zaangażowanie uczniów zostało również stwierdzone podczas obserwowanych lekcji.

Uczniowie są również zaangażowani w zajęcia pozalekcyjne organizowane przez szkołę. Według opinii 66,1% ankietowanych rodziców (w tym odpowiedzi chodzący zdecydowanie chętnie – 20,5%) dzieci chętnie w nich uczestniczą. Zaangażowanie uczniów w zajęcia pozalekcyjne ankietowani nauczyciele oceniali w skali od 1 do 8 (1-zdecydowanie niezaangażowani, 8-zdecydowanie zaangażowani), najczęściej na 8 (19 wskazań), 7 (14 wskazań), 6 (10 wskazań) oraz 5 (1 wskazanie). Ich zdaniem polega ono na przygotowaniu do egzaminu

gimnazjalnego i projektów, nabywaniu oraz uzupełnianiu wiedzy i umiejętności, przygotowaniu do konkursów, turniejów i zawodów sportowych, rozwijaniu zainteresowań, organizowaniu wyjazdów, proponowaniu tematyki zajęć i problemów do rozwiązania. Uczniowie klas II wypełniający ankietę „Moja szkoła” wyrazili opinię o zajęciach pozalekcyjnych: 10,2% uważa, że wszystkie zajęcia bardzo ich interesują i angażują, 27,5%, że tylko nieliczne są nudne, 32,9%, że sporo (choć nie wszystkie) jest interesująca i angażują ich, a 23,4% – niektóre zajęcia są interesujące, ale zdarza się to dość rzadko. Podobne zdanie mają trzecioklasiści w ankiecie „Mój dzień”: 15,1% uważa, że wszystkie zajęcia są interesujące i bardzo ich angażują, 21,1%, że tylko nieliczne są nudne, 44,7%, że sporo zajęć (choć nie wszystkie) jest interesująca i angażują ich, a 17,1% - niektóre zajęcia są interesujące, ale zdarza się to dość rzadko.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że uczniowie podejmują inicjatywy dotyczące ich własnego rozwoju i rozwoju szkoły. Według uczniów biorących udział w wywiadzie rozwój oznacza dla nich zdobywanie wiedzy, rozwijanie umiejętności i wyobraźni. Ich zdaniem szkoła umożliwia im rozwój. Zgodnie potwierdzali, że w szkole mają wpływ na to jak się rozwijają. Ponadto mogą się dzielić z nauczycielami i dyrektorem swoimi pomysłami na to co chcieliby robić w szkole i jako przykład podali: działalność szkolnego kabaretu „Przybyli”, organizację kótek i zajęć pozalekcyjnych, możliwość korzystania z bazy szkoły. Według 74,3% ankietowanych uczniów klas II (w tym odpowiedzi zdecydowanie tak - 24%) mają oni wpływ na to co dzieje się w szkole. Badani uczniowie podawali, że najczęściej wpływają na: organizację zajęć (71 wskazań), stosunek nauczycieli do uczniów (65 wskazań), zakres omawianego materiału (39 wskazań), wyposażenie (38 wskazań) oraz inne (26 wskazań). Z kolei uczniowie klas III oceniali swój wpływ na to co działo się na lekcjach w dniu badania. Zdaniem 61,8% (w tym odpowiedzi zdecydowanie 9,9%) badanych, mieli oni wpływ na przebieg lekcji. Najczęściej sugerowali oni stosunek nauczycieli do uczniów (87 wskazań), organizację zajęć (61 wskazań), zakres omawianego materiału (55 wskazań) oraz wyposażenie (23 wskazania). Również rodzice podczas wywiadu grupowego potwierdzali możliwość wpływania uczniów na to, w jaki sposób się rozwijają. Jako przykłady wymieniali: prowadzenie różnorodnych akcji („Góra grosza”, „Dziewczynka z zapawkami”, zbiórka nakrętek) i działalność wolontariacka, organizację imprez szkolnych i zawodów sportowych, audycje tematyczne, propozycje tematyki zajęć, działalność szkolnego kabaretu. Ankietowani nauczyciele podawali przykłady podejmowanych przez uczniów działań wpływających na rzecz rozwoju samych uczniów i rozwój szkoły, wśród których wymieniali: działalność charytatywną i wolontariacką („Góra grosza”, Adopcja serca, zbiórka pieniędzy na schronisko dla zwierząt), zaangażowanie w realizację projektów i programów („Szkoła bez przemocy”, „Szkoła z klasą”, „Szkoła odkrywców talentów”, „Szkoła promująca zdrowie”), udział w konkursach i zawodach, organizacja konkursów i zawodów sportowych na terenie szkoły, reprezentowanie szkoły w środowisku lokalnym (obchody rocznicowe, konkursy, zawody), organizacja imprez szkolnych. Sami uczniowie mają możliwości zgłaszania propozycji na rzecz własnego rozwoju oraz rozwoju szkoły i jako przykład, dyrektor i nauczyciele podczas wywiadu, wskazali powstanie koła teatralnego „Zielona kurtyna”, działalność kabaretu, wybór akcji charytatywnych („Pomoc dla Tomaszka”, zbiórka nakrętek na rzecz osób niepełnosprawnych, wyprawki dla dzieci młodocianych matek), wybór i organizacja konkursów (Rybnicki Konkurs „SUDOKU” - szkoła jest jego organizatorem), propozycje wycieczek, w których uczniowie chcą brać udział, organizacja imprez szkolnych (np. Dni otwarte). Zdaniem dyrektora szkoła pomaga uczniom planować ich własny rozwój poprzez funkcjonowanie doradztwa zawodowego, współpracę z pracodawcami oraz szkołami ponadgimnazjalnymi, propozycję dodatkowych zajęć. W przypadku kiedy nie ma możliwości zapewnienia organizacji dodatkowych zajęć wspomagających rozwój zainteresowań i uzdolnień, uczniowie są kierowani do odpowiednich placówek.

Szkoła realizuje działania zainicjowane przez uczniów. Zdaniem dyrektora szkoły i nauczycieli uczestniczących w wywiadzie, zgłaszane przez uczniów działania zostały zrealizowane w szkole. Przykładem zainicjowanych i zrealizowanych działań, wskazanych przez dyrektora i nauczycieli, to m. in. udział w konkursach, zawodach, akcjach charytatywnych (na rzecz dzieci chorych „Pomagajmy Tomaszкови” i młodocianych matek z Domu Dziecka, które są uczennicami Gimnazjum, dyskoteki charytatywne), pomysły na organizację imprez szkolnych (Mikołajki, Wigilijka, Walentynki, Dzień Sportu), udział w Międzynarodowej Kampanii Poszukiwania Planetoid, akcji na rzecz społeczności uczniowskiej (Festiwal Nauki dla uczniów szkół podstawowych, Konkurs SUDOKU, Dzień Otwarty Szkoły). Na wniosek uczniów zostały wprowadzone zmiany do statutu w zakresie oceniania zachowania, zniesienie obowiązku noszenia identyfikatorów, udział w spektaklach prezentujących lektury szkolne, tematyka lekcji oraz organizacja turniejów wewnątrzszkolnych. Potwierdzali to również uczniowie wyrażając opinię, że ich pomysły nie są odrzucane, ponieważ proponują oni rzeczy realne do zrealizowania. Podkreślali, że zarówno dyrektor szkoły jak i nauczyciele są otwarci na ich pomysły i akceptują je. Jako przykład zrealizowanych pomysłów wymienili akcje charytatywne, imprezy szkolne, zmiany zapisów statutowych, propozycje kół zainteresowań, organizację wycieczek szkolnych. Obserwacja placówki wykazała, że na terenie szkoły widoczne są informacje dotyczące działań zainicjowanych przez uczniów np. podziękowania za udział w akcjach charytatywnych („Pomagajmy Tomaszкови”, „Góra grosza”), plakaty informacyjne o rozpoczynającej się akcji promocji zdrowia. Powyższe argumenty potwierdzają wysoki stopień wypełnienia wymagania.

Wymaganie: *Respektowane są normy społeczne*

Komentarz:

W szkole respektowane są normy społeczne dzięki systematycznej diagnozie i identyfikacji możliwych zagrożeń oraz promowaniu pożądaných zachowań zapewnione jest bezpieczeństwo uczących się. Uczniowie wykazują inicjatywę i aktywnie włączają się w działania wychowawcze szkoły oraz przestrzegają obowiązujących norm zachowania.

Uczniowie czują się bezpiecznie i wiedzą jakich zachowań od nich się oczekuje. Podczas lekcji bezpiecznie czuje się 96,7 % (w tym zdecydowanie 75,5%), a podczas przerw 94,1% (w tym zdecydowanie 71,7%) uczniów. Taką opinię wyrazili uczniowie klas trzecich w ankiecie „Mój dzień”. Również 111 ankietowanych drugoklasistów jest zdania, że w szkole nie ma miejsc, w których czują się mało bezpiecznie. Inni wskazują, że miejscami mało bezpiecznymi w szkole są dla nich toalety (35 wskazań), szatnia (30 wskazań), korytarz (19 wskazań), boisko (13 wskazań) oraz klasa i stołówka (po 5 wskazań), a 71,9% (w tym odpowiedzi zdecydowanie tak - 46,1%) uważa, że na terenie szkoły poza zwykłymi godzinami jej pracy (np. po zajęciach pozalekcyjnych lub kiedy przychodzą na boisko) czuje się bezpiecznie. Jednocześnie 84 ankietowanych uczniów klasy II, było świadkami obrażania innych, 73 uważa, że ich samych ktoś obrażał, 36, że komuś z klasy skradziono jakiś przedmiot lub pieniądze, 24 widziało pobicie kogoś z klasy, a 18 że coś im skradziono. Obserwacja zajęć potwierdza, że nauczyciele dbają o bezpieczeństwo uczniów. Uczestniczący w wywiadzie rodzice, przedstawiciele samorządu, partnerzy szkoły oraz pracownicy niepedagogiczni także podkreślali, że uczniom zapewnia się odpowiednie warunki bezpieczeństwa. Znajduje to potwierdzenie we wskazywanych przez nich przykładach, które dotyczą m.in. sprawowania opieki przez nauczycieli w trakcie zajęć i przerw, dyżurów pracowników obsługi, zamykania drzwi, prowadzenia działań prewencyjnych, monitoringu wizyjnego, upowszechniania wiedzy o bezpieczeństwie wśród uczniów, przestrzegania zasad wcześniejszego opuszczania szkoły, realizacji tzw. „systemu starszego kolegi”, dbałości o stan techniczny sprzętów i urządzeń.

Ważne jest również, że uczniowie znają obowiązujące w szkole normy. Dla 96,1% (w tym odpowiedzi zdecydowanie 60,5%) ankietowanych uczniów klas II i 95,8% (w tym odpowiedzi zdecydowanie 58,1%) uczniów klas III zasady właściwego zachowania są w szkole jasne. 76,7% badanych drugoklasistów uważa, że nauczyciele przestrzegają zasad, które sami głoszą. Ponadto znajomość norm oraz zasad postępowania w szkole i ich przestrzeganie potwierdzili w wywiadzie uczniowie oraz partnerzy. Uczniowie znają swoje prawa i obowiązki, wskazywali też na obowiązujące w ich szkole normy (obowiązuje zakaz używania przemocy, używania wulgaryzmów, palenia tytoniu, picia alkoholu, przywłaszczania i niszczenia cudzego mienia, właściwy ubiór, przestrzeganie bezpieczeństwa, statutu i innych regulaminów, godne reprezentowanie szkoły, uczęszczanie na lekcje, bycie kulturalnym, okazywanie szacunku, prawo do nauki, prawo do wyrażania własnego zdania i opinii, zgłaszania pomysłów, poprawiania ocen). Jednocześnie podkreślali, że „w szkole dużo nam wolno”. W opinii partnerów gimnazjaliści są kulturalni, wrażliwi na potrzeby innych, okazują szacunek, prezentują postawy patriotyczne. Ponadto podkreślali, że zachowanie i postawy młodzieży są zgodne z oczekiwaniami dorosłych. Wyniki obserwacji zachowań uczniów podczas lekcji jak i przerw, potwierdzają, że uczniowie zachowują się zgodnie z ogólnie przyjętymi normami.

W szkole prowadzona jest diagnoza zachowań uczniów i zagrożeń. Stwierdzono to na podstawie informacji uzyskanych od dyrektora szkoły podczas wywiadu oraz analizy udostępnionej dokumentacji. Z wymienionych źródeł wynika, że diagnoza, której celem jest eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądaných zachowań, prowadzona jest różnymi metodami (ankietowanie, obserwacja zachowań uczniów, przegląd nagrań monitoringu wizyjnego, rozmowy z uczniami, nauczycielami, rodzicami oraz kuratorami sądowymi, wychowawcami z domu dziecka i zespołu świetlic wychowawczych). Analiza dokumentacji potwierdza prowadzenie diagnozy zachowań i zagrożeń, np.: diagnoza problemu zażywania narkotyków, adaptacja uczniów klas pierwszych w ramach programu „Opiekun”, ocena działań prozdrowotnych w ramach programu „Szkoła promująca zdrowie” oraz bezpieczeństwa w szkole. 93,8% ankietowanych rodziców (w tym odpowiedzi zdecydowanie - 33,5%) uważa, że pozytywne zachowania dziecka są dostrzegane przez nauczycieli, a 88,1% rodziców otrzymuje informacje na temat zagrożeń występujących w szkole.

W szkole podejmuje się działania wychowawcze mające na celu zmniejszenie zagrożeń oraz wzmocnienie pożądaných zachowań. Odbywa się to, zdaniem dyrektora szkoły, poprzez prowadzenie działań profilaktycznych (programy profilaktyczne własne np. „Opiekun”, ogólnopolskie np. „Znajdź właściwe rozwiązanie”, „Trzymaj formę”,

„Szkoła Promująca Zdrowie”, udział uczniów w filmie profilaktycznym „Pokonać siebie” w ramach programu realizowanego przez Klub „Polonia” Rybnik), warsztaty kształtujące umiejętności interpersonalne oraz zajęcia z pedagogiem, policjantem, prokuratorem, zajęcia angażujące młodzież do aktywnego spędzania czasu wolnego (współpraca z Młodzieżowym Domem Kultury, Szkołą Tańca, Biblioteką Miejską), wzbogacanie i urozmaicanie oferty zajęć (np. wycieczki klasowe, wyjścia do kina, teatru, muzeum), inspirowanie uczniów do udziału w akcjach humanitarnych i akcjach pod patronatem PCK, przestrzeganie zasad punktowej oceny zachowania, stosowanie systemu nagradzania (nagrody książkowe, listy gratulacyjne dla ucznia i jego rodziców, organizacja wystaw prezentujących prace i osiągnięcia uczniów), angażowanie uczniów do udziału w projektach szkolnych i miejskich, współpracę z instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Policja – Wydział ds. Nieletnich). Ponadto wszelkie działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych postaw są na bieżąco modyfikowane. Uwzględniane są w nich inicjatywy i pomysły uczniów. W szkole skutecznie realizowany jest program „Szkoła bez przemocy”. W opinii dyrektora, w szkole podejmowane są z uczniami zarówno rozmowy motywujące jak i w razie konieczności dyscyplinujące, czy też wymierzane są kary statutowe. Zdaniem 91,4% (w tym odpowiedzi zdecydowanie tak 50,6%) ankietowanych rodziców, nauczyciele szybko reagują na niewłaściwe zachowania uczniów. Pięcioro z rodziców wyraziło opinię, że w szkole nie spotyka się takich zachowań. Również 80,8% ankietowanych rodziców uważa, że nauczyciele szybko reagują na ryzykowne zachowania uczniów, a 9,4% rodziców jest zdania, że w szkole nie ma takich zachowań. Podczas wywiadu grupowego rodzice zgodnie potwierdzali, że w tak dużej i zróżnicowanej społeczności mogą zdarzać się przypadki, że dzieci w szkole były narażone na niewłaściwe zachowania ze strony innych uczniów. Podkreślali, że zarówno nauczyciele jak i inni pracownicy zawsze reagują nawet w przypadku najdrobniejszych incydentów. Stwierdzili także, że w szkole dzieci są chwalone, szkoła informuje o sukcesach uczniów poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej szkoły, prezentowanie osiągnięć uczniów podczas imprez szkolnych oraz podczas zebrań z rodzicami. Sami rodzice również otrzymują podziękowania i listy gratulacyjne. Rodzice udzielający wywiadu zwracali uwagę na postawę nauczycieli oraz Pani Dyrektor, co ma wpływ na pożądane zachowania ich dzieci. Również w badaniu ankietowym 89% (w tym odpowiedzi zdecydowanie tak - 30,0%) rodziców wyraziło zdanie, że nauczyciele chwalą pozytywne zachowania ich dziecka. Także podczas obserwacji placówki nie zaobserwowano zachowań agresywnych wśród uczniów. Z analizy dokumentacji wynika, że w szkole podejmowanych jest szereg działań profilaktycznych i wychowawczych, a wśród nich np. współpraca z Fundacją „Dziewczynka z zapalkami”, PCK, aktywny udział młodzieży w działalności wolontariatu, w akcjach charytatywnych, współpraca z instytucjami wspomagającymi (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Ośrodek Pomocy Społecznej, Sąd Rejonowy), imprezy szkolne o charakterze patriotycznym, kulturalnym i sportowym, edukacja w zakresie bezpieczeństwa oraz prozdrowotna. Działania profilaktyczne i wychowawcze są dokumentowane m. in. w programach i sprawozdaniach.

W gimnazjum prowadzi się analizę podejmowanych działań mających na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań. Z wypowiedzi dyrektora szkoły oraz nauczycieli podczas wywiadu wynika, że analizy te są przeprowadzane podczas spotkań zespołu wychowawczego, zebrań rady pedagogicznej, indywidualnych konsultacji i rozmów z rodzicami, obserwacji zachowań uczniów oraz ewaluacji realizowanych programów. Na tej podstawie dokonuje się podsumowania wyników prowadzonych badań i działań oraz planuje się kolejne działania.

Działania mające na celu eliminowanie zagrożeń oraz wzmacnianie pożądanych zachowań są w razie potrzeby modyfikowane. Dyrektor gimnazjum w wywiadzie jako przykłady modyfikacji działań wymienił wprowadzenie zmian w statucie w zakresie wewnątrzszkolnego ocenia. Nauczyciele wskazywali dodatkowo na modyfikacje w programie wychowawczym, dyżurach nauczycieli, działaniach prozdrowotnych oraz tematykę pogadanek z rodzicami. Natomiast partnerzy szkoły zwrócili uwagę na odpowiednią ofertę edukacyjną, działania patriotyczne, realizację programów profilaktycznych, angażowanie młodzieży w imprezy środowiskowe, dbałość o dobro uczniów oraz budowanie dobrych relacji pomiędzy uczniami i nauczycielami

Podczas modyfikacji działań wychowawczych uwzględnia się inicjatywy uczniów. W opinii dyrektora oraz 39 z 44 nauczycieli (w tym odpowiedzi zdecydowanie tak - 33) w działaniach wychowawczych brane są pod uwagę inicjatywy i opinie uczniów. Podczas wywiadu nauczyciele, jako przykłady uwzględnionych propozycji wymienili zmiany w statucie odnoszące się do oceniania zachowania (zmiana punktacji, zasady ubierania i makijażu), zniesienie obowiązku noszenia identyfikatorów, zmianę długości przerw śródlekcyjnych, propozycje udziału w akcjach charytatywnych i konkursach, organizację imprez i konkursów szkolnych, ofertę spektakli teatralnych. Również dyrektor potwierdził uwzględnianie propozycji uczniów w działaniach wychowawczych, wskazując m. in. na: działalność Samorządu Uczniowskiego, organizację akcji (pomoc materialna i rzeczowa na potrzeby chorego dziecka, młodocianej matki, schroniska dla zwierząt), imprezy szkolne (z okazji Dnia Dziecka i Dnia Sportu – Euro 2011), propozycje wycieczek szkolnych. Potwierdzają to także uczniowie. Twierdzą, że mogą zgłaszać własne pomysły dotyczące zasad postępowania w szkole, swoich praw i obowiązków. Podkreślali, że w szkole panuje przyjazna atmosfera, wzajemne poszanowanie, jest bezpiecznie, nauczyciele są przyjaźnie nastawieni do uczniów. Mają prawo zgłaszania swoich uwag do statutu, odbywa się to drogą głosowania, przy czym dodali, że wszelkie

zmiany wprowadzane są z początkiem nowego roku szkolnego.

Uczniowie prezentują zachowania zgodne z przyjętymi zasadami i normami. Na podstawie informacji uzyskanych od dyrektora szkoły wynika, że kary statutowe są wymierzane (np. nagana dyrektora szkoły za pobicie ucznia, upomnienie dyrektora za przywłaszczenie telefonu komórkowego). W opinii nauczycieli, niewłaściwe zachowania zdarzają się w szkole sporadycznie i dotyczą wulgaryzmów, palenia papierosów, spóźniania na lekcje, kradzieży oraz przepychanek. Podkreślali, że od razu reagują na wszelkie przejawy niepożądanych zachowań. Kształtowaniu wymaganych w szkole zachowań sprzyjają: atmosfera panująca w gimnazjum, indywidualne podejście do ucznia, dbałość o bezpieczeństwo, uczenie tolerancji i otwartości. Również pracownicy niepedagogiczni podkreślali, że uczniowie odnoszą się do nich i siebie z szacunkiem oraz pomagają sobie nawzajem. Zdarzają się sporadyczne przepychanki ale na ogół przestrzegają przyjętych reguł zachowania. Obserwacja lekcji i placówki potwierdziły prezentowanie przez uczniów zachowań zgodnych z ogólnie przyjętymi normami społecznymi. Także w relacjach między sobą uczniowie nie wykazywali zachowań agresywnych.

Powyższe argumenty potwierdzają bardzo wysoki stopień wypełnienia wymagań.

Poziom spełniania wymagania: A

Wnioski z ewaluacji:

1. Kontekstowe i wszechstronne analizy wyników egzaminu gimnazjalnego oraz osiągnięć uczniów, umożliwiają formułowanie konkretnych wniosków, których realizacja sprzyja podnoszeniu i utrzymywaniu wysokiego poziomu nauczania.
2. Nauczyciele prowadzą działania, które ukierunkowane są na rozwój umiejętności uczniów o różnym potencjale. Efektem ich pracy są sukcesy uczniów w różnych dziedzinach oraz uzyskanie tytułu "Szkoły Odkrywców Talentów".
3. Szkoła zapewnia uczniom poczucie bezpieczeństwa oraz diagnozuje i analizuje podejmowane działania wychowawcze, mające na celu eliminowanie zagrożeń i wzmacnianie właściwych postaw i zachowań.
4. Nauczyciele oceniając skuteczność podejmowanych działań dokonują ich modyfikacji z uwzględnieniem inicjatyw uczniów.

Wymaganie	Poziom spełniania wymagania
Obszar: Efekty	
Analizuje się wyniki sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe	A
Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności	A
Uczniowie są aktywni	B
Respektowane są normy społeczne	A

Raport sporządzili:

- Mariola Juraszek-Morawska
- Janina Ptaszyńska

Kurator Oświaty:

.....